

II

(Säädökset, joita ei tarvitse julkaista)

KOMISSIO

KOMISSION PÄÄTÖS,

tehty 26 päivänä huhtikuuta 2005,

ekologisista arviointiperusteista ja niihin liittyvistä arviointi- ja todentamisvaatimuksista yhteisön ympäristömerkin myöntämiseksi voiteluaineille

(tiedoksiannettu numerolla K(2005) 1372)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(2005/360/EY)

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon tarkistetusta yhteisön ympäristömerkin myöntämijärjestelmästä 17 päivänä heinäkuuta 2000 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1980/2000 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 6 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan,

on kuullut Euroopan unionin ympäristömerkintälautakuntaa,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Asetuksen (EY) N:o 1980/2000 mukaan ympäristömerkki voidaan myöntää tuotteelle, jolla on ominaisuuksia, joiden ansiosta se voi vaikuttaa merkittävästi keskeisten ympäristönäkökohtien parantamiseen.
- (2) Asetuksessa (EY) N:o 1980/2000 säädetään, että erityiset ympäristömerkin myöntämisperusteet, jotka perustuvat Euroopan unionin ympäristömerkintälautakunnan laatimaan myöntämisperusteita koskevaan ehdotukseen, vahvistetaan tuoteryhmittäin.
- (3) Voiteluaineiden käyttö voi aiheuttaa vaaraa ympäristölle, koska voiteluaineet ovat muun muassa myrkyllisiä vesieliöille ja biokertyviä. Tästä syystä olisi säädettävä asianmukaisista ekologisista arviointiperusteista.
- (4) Ympäristövaikutuksia voidaan pitää merkityksettöminä, jos voiteluaineiden sisältämien aineiden kemialliset omi-

naisuudet muuttuvat käytössä, eikä niitä ole enää syytä luokitella vaarallisten valmisteiden luokitusta, pakkaamista ja merkintöjä koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 31 päivänä toukokuuta 1999 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 1999/45/EY ⁽²⁾ mukaisesti. Ympäristömerkin arviointiperusteita ei sen vuoksi pitäisi soveltaa niihin aineisiin, joista ainoastaan alle 0,1 prosenttia säilyy käsitellyssä kohteessa siinä muodossa, jossa ne olivat ennen niiden käyttöä.

- (5) Ekologisten arviointiperusteiden ja niihin liittyvien arviointi- ja todentamisvaatimusten olisi oltava voimassa neljä vuotta.
- (6) Tässä päätöksessä säädetyt toimenpiteet ovat asetuksen (EY) N:o 1980/2000 17 artiklalla perustetun komitean lausunnon mukaiset,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Tuoteryhmään 'voiteluaineet' kuuluvat kuluttajille tai ammattikäyttöön tarkoitetut hydraulioöljyt, voitelurasvat, teräketjuöljyt, kaksitahtiöljyt, betoniteollisuuden muottiöljyt ja muut käytössä kokonaan ympäristöön joutuvat voiteluaineet.

2 artikla

1. Tässä päätöksessä tarkoitetaan:

- a) 'voiteluaineella' perusöljyistä ja lisäaineista koostuvaa valmistetta;

⁽²⁾ EYVL L 200, 30.7.1999, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna neuvoston direktiivillä 2004/66/EY (EUVL L 168, 1.5.2004, s. 35).

⁽¹⁾ EYVL L 237, 21.9.2000, s. 1.

- b) 'perusöljyllä' voitelevaa öljyä, jonka viskositeettia, käyttöikä, voitelevuus- ja kulumisenesto-ominaisuuksia tai kiinteiden epäpuhtauksien muodostumisen estämiseen liittyviä ominaisuuksia ei ole parannettu lisäaineilla;
- c) 'sakeuttamisaineella' perusöljyn sisältämää viskositeetti-indeksin parantajaa, jota käytetään parantamaan voiteluöljyn tai rasvan viskositeettiominaisuuksia;
- d) 'keskeisellä ainesosalla' ainetta, jota on voiteluaineessa yli viisi painoprosenttia;
- e) 'lisäaineella' ainetta, jonka keskeisenä tarkoituksena on parantaa voiteluaineen viskositeettia, käyttöikä, voitelevuus- ja kulumisenesto-ominaisuuksia tai kiinteiden epäpuhtauksien muodostumisen estämiseen liittyviä ominaisuuksia;
- f) 'voitelurasvalla' jähmeää tai puolijähmeää valmistetta, joka koostuu sakeuttavasta aineesta ja nestemäisestä voiteluaineesta.

2. Voitelurasvoin voidaan lisätä myös muita ainesosia, joilla on erityisominaisuuksia.

3 artikla

Jotta asetuksen (EY) N:o 1980/2000 mukainen yhteisön ympäristömerkki voidaan myöntää voiteluaineelle, sen on kuuluttava tuoteryhmään "voiteluaineet" ja täytettävä tämän päätöksen liitteessä esitetyt arviointiperusteet.

Arviointiperusteita sovelletaan äskettäin valmistettuun tuotteen toimitusajankohtana.

Kun arviointiperuste koskee tuotteen sisältämiä yksittäisiä aineita, näitä arviointiperusteita sovelletaan jokaiseen aineeseen, jota on lisätty tuotteeseen tarkoituksellisesti ja jota on tuotteessa yli 0,1 prosenttia, mitattuna sekä ennen että sen jälkeen kun voiteluaineen valmistamiseksi sekoitettujen aineiden väliset kemialliset reaktiot ovat päättyneet.

Arviointiperusteita ei kuitenkaan sovelleta aineeseen, jonka kemialliset ominaisuudet muuttuvat käytössä niin, ettei sitä ole enää syytä luokitella direktiivin 1999/45/EY mukaisesti, ja jos ainoastaan alle 0,1 prosenttia aineesta säilyy käsitellyssä kohteessa siinä muodossa, jossa se oli ennen käyttöä.

4 artikla

Tuoteryhmään "voiteluaineet" sovellettavat ekologiset arviointiperusteet sekä niihin liittyvät arviointi- ja todentamisvaatimukset ovat voimassa 31 päivään toukokuuta 2009.

5 artikla

Hallinnollisia tarkoituksia varten tuoteryhmälle "voiteluaineet" annetaan tunnusnumero "27".

6 artikla

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä 26 päivänä huhtikuuta 2005.

Komission puolesta

Stavros DIMAS

Komission jäsen

LIITE

YLEISET PERIAATTEET

Arviointiperusteiden tavoitteet

Näiden perusteiden avulla pyritään edistämään sellaisten tuotteiden käyttöä, jotka

- vahingoittavat vesistöjä ja maaperää vähemmän kuin muut, ja
- aiheuttavat vähemmän hiilidioksidipäästöjä.

Arviointi- ja todentamisvaatimukset

Erityiset arviointi- ja todentamisvaatimukset on esitetty kunkin arviointiperusteen yhteydessä.

Kun hakijan edellytetään esittävän toimivaltaiselle elimelle vakuutuksia, asiakirjoja, analyysejä, testausselesteita tai muita todisteita arviointiperusteiden noudattamisesta, nämä voivat olla peräisin hakijalta ja/tai tämän tavarantoimittajilta ja/tai näiden tavarantoimittajilta jne. aina tarpeen mukaan. Lisäaineen, lisäainepaketin tai perusöljyn tavarantoimittajat voivat antaa asiaankuuluvat tiedot suoraan toimivaltaiselle viranomaiselle.

Tarvittaessa voidaan käyttää muita kuin kullekin vaatimukselle ilmoitettuja testimenetelmiä, jos hakemusten arvioinnista vastaava toimivaltainen elin hyväksyy niiden vastaavuuden.

Toimivaltaiset elimet voivat tarvittaessa pyytää esittämään todentamista tukevia asiakirjoja ja toteuttaa riippumattomia tarkastuksia.

Hakemusten arvioinnissa ja arviointiperusteiden noudattamisen tarkastuksessa toimivaltaisten elinten suositellaan ottavan huomioon tunnustettujen ympäristöhallintojärjestelmien kuten EMASin tai EN ISO 14001 -standardin noudattamisen.

(Huomautus: näiden hallintojärjestelmien soveltaminen ei ole pakollista.)

ARVIOINTIPERUSTEET

1. Ympäristö- ja terveysvaaroja osoittavat R-lausekkeet

Tuotetta ei ympäristömerkkiä haettaessa saa olla merkitty direktiivin 1999/45/EY mukaisesti ympäristö- ja terveysvaaraa osoittavalla R-lausekkeella. Seuraavat R-lausekkeet ovat merkityksellisiä tämän tuoteryhmän osalta:

R 20, R 21, R 22, R 23, R 24, R 25, R 26, R 27, R 28, R 33, R 34, R 35, R 36, R 37, R 38, R 39, R 40, R 41, R 42, R 43, R 45, R 46, R 48, R 49, R 50, R 51, R 52, R 53, R 59, R 60, R 61, R 62, R 63, R 64, R 65, R 66, R 67, R 68 ja niiden yhdistelmät.

Arviointiperusteen 1 arviointi ja todentaminen

Ympäristömerkkiä hakevan yrityksen on annettava allekirjoitettu vakuutus siitä, että tuote on arviointiperusteen 1 mukainen.

Kaikki tuotteeseen sisältyvät ainesosat on ilmoitettava selkeästi siten, että ilmoitetaan niiden nimi ja tarvittaessa EINECS- tai ELINCS-numero sekä niiden pitoisuudet.

Tuotteen valmistajan on toimitettava toimivaltaiselle elimelle

- tuotteen käyttöturvallisuustiedote (joka on komission direktiivin 91/155/ETY⁽¹⁾ vaatimusten mukainen),
- ympäristömerkkiä hakeneiden tavarantoimittajien käyttöturvallisuustiedotteet (jotka ovat direktiivin 91/155/ETY ja neuvoston direktiivin 67/548/ETY⁽²⁾ vaatimusten mukaisia) kunkin ainesosan osalta.

⁽¹⁾ EYVL L 76, 22.3.1991, s. 35.

⁽²⁾ EYVL L 196, 16.8.1967, s. 1.

Tuotteen ympäristövaarojen arvioinnista on oltava saatavissa riittävästi tietoja (ympäristövaara merkitty R-lausekkeilla: R 50, R 50/53, R 51/53, R 52, R 52/53, R 53) direktiivien 91/155/ETY ja 1999/45/EY mukaisesti.

Tuotteen ympäristövaarojen arviointi on suoritettava direktiivin 1999/45/EY liitteessä III mainituilla sopimuksenvaraisilla menetelmillä. Kuten mainitun direktiivin liitteessä III olevassa C osassa määritellään, valmisteilla tehtävien testien tulos (joko valmisteen ainesosat tai lisäainepaketti) voi sellaisenaan muuttaa ainoastaan välitöntä myrkyllisyyttä vesieliöille koskevaa luokitusta, joka olisi saatu soveltamalla sopimuksenvaraista menetelmää.

2. Muut myrkyllisyyttä vesieliöille koskevat vaatimukset

Hakijan on osoitettava, että tuote on joko arviointiperusteen 2.1 tai arviointiperusteen 2.2 vaatimusten mukainen.

Arviointiperuste 2.1: Valmistetta ja keskeisiä ainesosia koskevat vaatimukset

Myrkyllisyyttä vesieliöille koskevat tiedot on annettava

- valmisteeseen, ja
- keskeisten ainesosien osalta.

Myrkyllisyyttä vesieliöille osoittavan kriittisen pitoisuuden on oltava kunkin tuotteeseen sisältyvän ainesosan osalta vähintään 100 mg/l. Testi suoritetaan levälle ja vesikirpuille (OECD 201 ja 202).

Hydrauliöljyjen osalta myrkyllisyyttä vesieliöille osoittavan kriittisen pitoisuuden on oltava vähintään 100 mg/l.

Voitelurasvojen, teräketjuöljyjen ja betoniteollisuuden muottiöljyjen ja muiden käytössä kokonaan ympäristöön joutuvien voiteluaineiden osalta myrkyllisyyttä vesieliöille osoittavan kriittisen pitoisuuden on oltava vähintään 1 000 mg/l.

Voitelurasvat voidaan arvioida antamalla tiedot valmisteesta ja keskeisistä ainesosista ainoastaan, jos sakeuttamisaine on täydellisesti (katso arviointiperuste 3) tai luontaisesti biohajoava:

- > 70 %:n biohajoavuus luontaista biohajoavuutta koskevassa OECD 302 C -testissä tai vastaavien testimenetelmien mukaisesti, tai
- > 20 %:n biohajoavuus, mutta 28 vuorokauden kuluttua < 60 %:n biohajoavuus OECD 301 -testissä, joka perustuu happikatatoon tai hiilidioksidin muodostumiseen, tai
- > 60 %:n biohajoavuus ISO 14593 -testissä (CO₂ headspace test).

Valmisteella tehtävät testit on tehtävä kaikille kolmelle lajiryhmälle (OECD 201, 202 ja 203).

Taulukossa 1 on tiivistelmä arviointiperusteen 2.1 mukaisista tuotteen eri alaryhmiä koskevista vaatimuksista.

Taulukko 1

Tuotteen eri alaryhmiä koskevat vaatimukset myrkyllisyyttä vesieliöille osoittavien kriittisten pitoisuuksien osalta – Valmistetta ja keskeisiä ainesosia koskevat tietovaatimukset

Arviointiperuste 2.1	Hydrauliöljyt	Voitelurasvat (*)	Teräketjuöljyt, betoniteollisuuden muottiöljyt ja muut käytössä kokonaan ympäristöön joutuvat voiteluaineet	Kaksitahtiöljyt
Myrkyllisyys vesieliöille valmiin tuotteen osalta kaikissa kolmessa myrkyllisyyttä vesieliöille selvittävässä testissä (OECD 201, 202 ja 203)	≥ 100 mg/l	≥ 1 000 mg/l	≥ 1 000 mg/l	≥ 1 000 mg/l
Myrkyllisyys vesieliöille kunkin yksittäisen keskeisen ainesosan osalta OECD 201 ja 202 -testeissä	≥ 100 mg/l	≥ 100 mg/l	≥ 100 mg/l	≥ 100 mg/l

(*) Voitelurasvat voidaan arvioida tällä tavoin ainoastaan, jos sakeuttamisaineen biohajoavuus on > 70 prosenttia OECD 302 C -testissä tai vastaavissa testeissä, tai biohajoavuus on > 20 prosenttia mutta 28 vuorokauden kuluttua < 60 prosenttia OECD-testissä, joka perustuu happikatatoon tai hiilidioksidin muodostumiseen.

Arviointiperusteen 2.1 arviointi ja todentaminen

Toimivaltaiselle elimelle toimitettavissa raporteissa on oltava tiedot valmisteen ja kaikkien keskeisten ainesosien myrkyllisyydestä vesieläimille siten, että raporttiin liitetään rekisteröintejä koskevat olemassa olevat tiedot tai uusia testejä koskevat tiedot, jolloin voidaan osoittaa taulukossa 1 ilmoitettujen vaatimusten noudattaminen.

Valmisteen myrkyllisyys vesieläimille määritellään OECD 201, 202 ja 203 -testin tai vastaavien menetelmien mukaisesti.

Kunkin keskeisen ainesosan myrkyllisyys vesieläimille määritellään OECD 201- ja 202 -testin tai vastaavien menetelmien mukaisesti.

Arviointiperuste 2.2: Kutakin valmisteen sisältämää yksittäistä ainetta koskevat vaatimukset

Myrkyllisyyttä vesieläimille koskevat tiedot on toimitettava kunkin sellaisen valmisteen sisältämän yksittäisen aineen osalta, joka on tarkoituksellisesti lisätty tuotteeseen. Voiteluaineessa voi olla yksi tai useampi tiettyssä määrin vesieläimille myrkyllinen aine taulukossa 2 mainitun kumulatiivisen massakonsentraation mukaisesti.

Taulukko 2

Tuotteen eri alaryhmiä koskevat vaatimukset myrkyllisyyttä vesieläimille osoittavien kriittisten pitoisuuksien osalta – Kutakin valmisteen sisältämää yksittäistä ainetta koskevat tietovaatimukset

Arviointiperuste 2.2	Aineiden kumulatiivinen massakonsentraatio			
	Hydrauliöljyt	Voitelurasvat	Teräketjuöljyt, betoniteollisuuden muottiöljyt ja muut käytössä kokonaan ympäristöön joutuvat voiteluaineet	Kaksitahtiöljyt
10 mg/l < Akuutti myrkyllisyys (*) ≤ 100 mg/l tai 1 mg/l < NOEC ≤ 10 mg/l	≤ 20	≤ 25	≤ 5	≤ 25
1 mg/l < Akuutti myrkyllisyys (*) ≤ 10 mg/l tai 0,1 mg/l < NOEC ≤ 1 mg/l	≤ 5	≤ 1	≤ 0,5	≤ 1
Akuutti myrkyllisyys (*) < 1 mg/l tai NOEC ≤ 0, 1 mg/l	≤ 1	≤ 0,1	≤ 0,1	≤ 0,1

(*) EC50/LC50/IC50.

Arviointiperusteen 2.2 arviointi ja todentaminen

Toimivaltaiselle elimelle toimitettavissa raporteissa on oltava tiedot keskeisten ainesosien myrkyllisyydestä vesieläimille siten, että raporttiin liitetään rekisteröintejä koskevat olemassa olevat tiedot tai uusia testejä koskevat tiedot, jolloin voidaan osoittaa taulukossa 2 ilmoitettujen vaatimusten noudattaminen.

Kunkin keskeisen ainesosan myrkyllisyys vesieläimille määritellään OECD 201- ja 202 -testin tai vastaavien menetelmien mukaisesti.

Arviointiperusteiden 2.1 ja 2.2 arviointi ja todentaminen

Heikosti veteen liukenevien ainesosien (< 10 mg/l) osalta voidaan myrkyllisyyttä vesieläimille määriteltäessä käyttää WAF-menetelmää (Water Accommodated Fraction). Vahvistettua kuormitustasoa, johon ajoittain viitataan tunnuksella LL50 ja joka liittyy kuolettavaan annostukseen, voidaan käyttää luokittelukriteerinä. WAF-testin valmistelussa on noudatettava jossakin seuraavista asiakirjoista vahvistettuja suosituksia: ECETOC Technical Report No 20 (1986), OECD 1992 301 Annex III tai ISO Guidance document ISO 10634, tai ASTM D6081-98 (Standard practice for Aquatic Toxicity Testing for Lubricants: Sample Preparation and Results Interpretation or equivalent methods).

Akuuttia myrkyllisyyttä vesieläimille koskevaa testiä (OECD 201 ja 202) ei tarvitse suorittaa levälle tai vesikirpuille seuraavissa tapauksissa:

- aine ei todennäköisesti läpäise biologisia kalvoja (MM > 800 tai molekyylin halkaisija > 1,5 nm (> 15 Å)), tai
- aine liukenee erittäin huonosti veteen (veteen liukenevuus < 10 µg/l),

koska näitä aineita ei pidetä myrkyllisinä levälle ja vesikirpuille vesiympäristössä.

Akuuttia myrkyllisyyttä vesikirpuille koskevaa testiä (OECD 202) ei tarvitse ottaa huomioon, jos OECD 211:n tai vastaavan testin mukainen pitkän aikavälin myrkyllisyyttä vesikirpuille koskeva tutkimus on käytettävissä.

Aineiden liukenevuus veteen on määriteltävä tarvittaessa OECD 105 -testin (tai vastaavien testien) mukaisesti.

Jos kroonista myrkyllisyyttä koskevat tiedot ovat käytettävissä (OECD 210 ja 211 -testien tulokset tai vastaavien testien tulokset) niitä voidaan käyttää akuuttia myrkyllisyyttä vesieläimille koskevien tietojen sijasta. Hakijan on ilmoitettava kroonista myrkyllisyyttä koskevien tietojen puuttumisesta allekirjoitetulla ilmoituksella.

3. Biohajoavuus ja biokertyvyys

Tuote ei saa sisältää aineita, jotka ovat sekä

— biohajoamattomia

että

— (mahdollisesti) biokertyviä.

Tuote voi kuitenkin sisältää yhtä tai useampaa ainetta, jotka ovat jossain määrin hajoavia ja jotka ovat mahdollisesti tai tosiasiallisesti biokertyviä. Suurimmat kumulatiiviset massakonsentraatiot on ilmoitettu taulukossa 3.

Taulukko 3

Biohajoavuutta ja biokertyvyyttä koskevat vaatimukset

Biohajoavuus	Aineiden kumulatiivinen massakonsentraatio			
	Hydrauliöljyt	Voitelurasvat	Teräketjuöljyt, betoniteollisuuden muottiöljyt ja muut käytössä kokonaan ympäristöön poistuvat voiteluaineet	Kaksitahtiöljyt
Biohajoamaton (*)	≤ 5	≤ 10	≤ 5	≤ 10
Luontaisesti aerobisesti biohajoava	≤ 5	≤ 20	≤ 5	≤ 20
Täydellisesti aerobisesti biohajoava	≥ 90	≥ 75	≥ 90	≥ 75

(*) Huom. Aineet, jotka ovat sekä biohajoamattomia että biokertyviä, eivät ole sallittuja.

Arviointiperusteen 3 arviointi ja todentaminen

Vaatimustenmukaisuus on osoitettava seuraavien tietojen avulla:

- raportit, joissa on ilmoitettu kunkin ainesosan biohajoavuutta koskevat tiedot, jos näitä ei ole riittävästi osoitettu kutakin ainesosaa koskeissa käyttöturvallisuustiedotteissa,
- raportit, joissa on tiedot kunkin ainesosan mahdollisesta biokertyvyydestä
 - biohajoamattomien ainesosien osalta, ja
 - sellaisten myrkyllisten ja erittäin myrkyllisten ainesosien osalta, jotka ovat nopeasti biohajoavia (luokittelua varten).

Biohajoavuus määritellään erikseen kunkin ainesosan osalta jäljempänä eriteltyjen testimenetelmien (tai vastaavien) avulla.

Ainesosan katsotaan olevan **täydellisesti biohajoava** (aerobisesti), jos

- 1) OECD 301 A-F -testien tai vastaavien mukaisissa 28 vuorokauden biohajoavuustesteissä saavutetaan seuraavat biohajoavuustasot:
 - liuennun orgaanisen hiilen määrään perustuvassa OECD 301 -testissä biohajoavuus on ≥ 70 %, tai
 - happikatoon ja hiilidioksidin muodostumiseen perustuvassa OECD 301 testissä biohajoavuus on ≥ 60 % teoreettisesta enimmäistasosta.

2) $BOD_5/ThOD$ tai BOD_5/COD on yli 0,5.

OECD:n testissä kymmenen vuorokauden mittausajan periaatetta ei välttämättä sovelleta. Jos aine saavuttaa biohajoavuuden tasonsa 28 vuorokauden kuluessa, mutta ei kymmenen vuorokauden mittausajan kuluessa, oletetaan, että hajoaminen on hitaampaa.

Aineen katsotaan olevan **luontaisesti biohajoava**, jos on osoitettu

- > 70 %:n biohajoavuus luontaista biohajoavuutta koskevassa OECD 302 C -testissä tai vastaavien testimenetelmien mukaisesti, tai
- > 20 %:n biohajoavuus, mutta 28 vuorokauden kuluttua < 60 %:n biohajoavuus OECD 301 -testissä, joka perustuu happikatoon tai hiilidioksidin muodostumiseen, tai
- ≥ 60 %:n biohajoavuus ISO 14593 -testissä ("CO₂ headspace test").

Aineen, jonka pääasiallisena tarkoituksena on sakeuttaminen, katsotaan olevan luontaisesti aerobisesti biohajoava, jos sen biohajoavuus on yli 20 prosenttia luontaista biohajoavuutta koskevassa OECD 302 C -testissä tai vastaavissa testeissä. Kaikkia myrkyllisyyttä vesieläölle koskevia vaatimuksia sovelletaan näin ollen myös vesiympäristöön joutuneisiin hajoamistuotteisiin, joiden on tieteellisesti osoitettu olevan sakeuttamisaineen johdoksia.

Aine ei ole biohajoava, jos se ei ole täydellistä ja luontaista biohajoavuutta koskevien perusteiden mukainen.

Aine ei ole biokertyvä, jos sen MM > 800 tai jos sen molekyylin halkaisija on > 1,5 nm (> 15 Å).

Aine, jonka MM < 800 tai jonka molekyylin halkaisija on < 1,5 nm (< 15 Å), ei ole biokertyvä, jos

- oktanoli/vesi-jakaantumiskerroin $\log K_{ow}$ < 3 tai > 7, tai
- mitattu BCF on ≤ 100 . Koska useimmat voiteluaineissa käytettävät aineet ovat varsin vettä hylkiviä, olisi BCF-arvon perustuttava rasvasisältöön (painoprosentteina); lisäksi on huolehdittavasta riittävästä altistumisajasta.

Testimenetelmät

Biohajoavuuden määrittelyssä sovelletaan testejä OECD 301 A-F tai vastaavia ISO- ja ASTM-testejä taikka $BOD_5/(ThOD$ tai COD). $BOD_5/(ThOD$ tai COD):tä voidaan käyttää ainoastaan, jos OECD 301 -testiin tai muihin vastaaviin testeihin perustuvia tietoja ei ole käytettävissä. BOD_5 arvioidaan C.5-menetelmällä (komission direktiivi 92/69/ETY⁽¹⁾) tai vastaavien menetelmien avulla ja COD C.6-menetelmällä (direktiivi 92/69/ETY) tai vastaavien menetelmien avulla. Luontaisen biohajoavuuden määrittelyssä käytetään OECD 302 C- tai vastaavaa testimenetelmää.

Hakija voi käyttää myös ristiviittausmenetelmää biohajoavuuden määrittelyyn. Ristiviittausmenetelmä voidaan hyväksyä aineen biohajoavuuden määrittelymenetelmäksi, jos vertailtava aine eroaa tuotteesta käytetystä aineesta ainoastaan yhden toiminnallisen ryhmän tai sen osan osalta. Jos vertailtava aine on nopeasti tai luontaisesti biohajoava ja toiminnallisella ryhmällä on myönteinen vaikutus aerobiseen biohajoavuuteen, niin käytetyn aineen voidaan myös katsoa olevan nopeasti tai varsin luontaisesti biohajoava. Funktionaaliset ryhmät tai niiden osat, joilla on myönteinen vaikutus biohajoavuuteen ovat: alifaattinen tai aromaattinen alkoholi [-OH], alifaattinen tai aromaattinen happo [C(=O)OH], aldehydi [-CHO], esteri [-C(=O)-O-C], amidi [-C(=O)-N tai -C(=S)-N]. Vertailtavaa tuotetta koskevasta tutkimuksesta olisi annettava riittävät ja luotettavat tiedot. Jos vertailu suoritetaan sellaisen osan kanssa, jota ei ole luoteltu edellä, olisi annettava riittävät ja luotettavat tiedot tutkimuksista, jotka koskevat funktionaalisen ryhmän myönteistä vaikutusta rakenteellisesti vastaavien aineiden biohajoavuuteen.

Oktanoli/vesi-jakaantumiskerroin ($\log K_{ow}$) on arvioitava OECD 107- tai 117 -testin taikka 123-testin luonnoksen tai muun vastaavan testimenetelmän avulla. Biokertyvyystekijä (BCF) on arvioitava OECD 305 -menetelmän mukaisesti.

$\log K_{ow}$ -arvoja sovelletaan ainoastaan orgaanisiin kemikaaleihin. Epäorgaanisten yhdisteiden, joidenkin pinta-aktiivisten aineiden ja joidenkin organo-metalliyhdisteiden mahdollisen biokertyvyyden arvioimiseksi on tehtävä BCF-mittaukset.

⁽¹⁾ EYVL L 383, 29.12.1992, s. 113.

Jos testiä ei voida suorittaa (esimerkiksi johtuen aineen korkeasta pinta-aktiivisuudesta tai liukenemattomuudesta veteen tai oktanoliiniin), on annettava $\log K_{ow}$ -arvo sekä yksityiskohtaiset tiedot laskentamenetelmästä.

$\log K_{ow}$:n laskennassa voidaan käyttää seuraavia laskentamenetelmiä: CLOGP, jos $\log K_{ow} = 0-9$, LOGKOW (KOWWIN), jos $\log K_{ow} = -4-8$, AUTOLOGP, jos $\log K_{ow} > 5$, kuten säädetään komission asetuksessa (EY) N:o 1488/94 ⁽¹⁾ ja määritelty asetuksen tueksi annetuissa teknisissä ohjeissa (TGD). Jos voidaan käyttää useampia edellä kuvatuista laskentamenetelmistä, on käytettävä korkeimman arvon antavaa menetelmää.

4. Tiettyjen aineiden poissulkeminen

Aineita, jotka on mainittu yhteisön luettelossa vesipolitiikan alan ensisijaisista aineista tai OSPAR-yleissopimuksen mukaisessa luettelossa ensisijaisia toimenpiteitä vaativista kemikaaleista (joulukuussa 2004 voimassa olleet), ei voi tarkoituksellisesti käyttää yhteisön ympäristömerkkikelpoisessa tuotteessa.

Orgaanisia halogeeniyhdisteitä ja nitriittiyhdisteitä ei saa tarkoituksellisesti käyttää ainesosana tuotteessa, jolle voidaan myöntää yhteisön ympäristömerkki.

Metalleja ja metalliyhdisteitä ei saa tarkoituksellisesti käyttää ainesosana tuotteessa, jolle voidaan myöntää yhteisön ympäristömerkki; poikkeuksina natrium, kalium, magnesium ja kalsium. Sakeuttamisaineissa voidaan käyttää myös litium- ja/tai alumiiniyhdisteitä tähän liitteeseen kuuluvien muiden arviointiperusteiden yhteydessä vahvistettujen enimmäispitoisuuksien mukaisesti.

Arviointiperusteen 4 arviointi ja todentaminen

Hakijan on annettava allekirjoitettu vakuutus siitä, että tuote on näiden vaatimusten mukainen.

5. Uusiutuvat raaka-aineet

Valmiin tuotteen hiilipitoisuuden on oltava uusiutuvista raaka-aineista

- ≥ 50 % (m/m) hydraulioöljyjen osalta,
- ≥ 45 % (m/m)voitelurasvojen osalta,
- ≥ 70 % (m/m) teräketjuöljyjen, betonteollisuuden muottiöljyjen ja muiden kokonaan ympäristöön joutuvien voiteluaineiden osalta,
- ≥ 50 % (m/m) kaksitahtiöljyjen osalta.

Uusiutuvista raaka-aineista tulevalle hiilipitoisuudella tarkoitetaan aineen $A \times [C\text{-atomien määrä aineessa } A]$, joka on saatu (kasvi)öljyistä tai (eläin)rasvoista jaettuna $C\text{-atomien kokonaismäärällä aineessa } A$] massapitoisuutta ja aineen $B \times [C\text{-atomien määrä aineessa } B]$, joka on saatu (kasvi)öljyistä tai (eläin)rasvoista jaettuna $C\text{-atomien kokonaismäärällä aineessa } B$] massapitoisuutta ja aineen $C \times [C\text{-atomien määrä aineessa } C]$ massapitoisuutta jne.

Arviointiperusteen 5 arviointi ja todentaminen

Hakijan on toimitettava toimivaltaiselle elimelle vakuutus tämän arviointiperusteen noudattamisesta.

6. Tekninen suorituskyky

Hydraulioöljyillä on oltava vähintään ISO 15380 -standardissa olevissa taulukoissa 2–5 vahvistettujen perusteiden mukainen tekninen suorituskyky.

Voitelurasvojen on oltava ”käyttötarkoitukseen soveltuvia”.

Teräketjuöljyillä on oltava vähintään Blue Angelin RAL-UZ 48:ssa vahvistettujen perusteiden mukainen tekninen suorituskyky.

Betoniteollisuuden muottiöljyjen ja muiden kokonaan ympäristöön joutuvien voiteluaineiden on oltava käyttötarkoitukseen soveltuvia.

Kaksitahtiöljyillä on oltava vähintään NMMA TC-W3 -asiakirjassa ”NMMA Certification for Two-Stroke Cycle Gasoline Engine Lubricants” vahvistettujen perusteiden mukainen tekninen suorituskyky.

⁽¹⁾ EYVL L 161, 29.6.1994, s. 3.

Arviointiperusteen 6 arviointi ja todentaminen

Hakijan on toimitettava toimivaltaiselle elimelle vakuutus tämän arviointiperusteen noudattamisesta ja asiaa koskevat asiakirjat.

7. Ympäristömerkissä olevat tiedot

Ympäristömerkin kentässä 2 on oltava seuraava teksti: "käyttö aiheuttaa vähemmän haittaa vesistölle ja maaperälle; vähäisemmät CO₂ -päästöt".

Arviointiperusteen 7 arviointi ja todentaminen

Hakijan on toimitettava toimivaltaiselle elimelle mallikappale pakkauksesta merkintöineen sekä vakuutus tämän arviointiperusteen noudattamisesta.
